

EUROPOS KOMISIJA
GENERALINIS SEKRETORIATAS

Lietuvos nuolatinė atstovybė
Europos Sajungoje

2015 -03- 25

Gaut. rašto Nr. 1624)G16-294

J.Treki maniciene

Briuselis, 2015.3.25

SG-Greffé(2015) D/ 3519

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NUOLATINEI ATSTOVYBEI
PRIE EUROPOS SĄJUNGOS
Rue Belliard, 41-43
1040 BRUXELLES
BELGIQUE

PRANESIMO, NUMATYTO SESV 297 STRAIPSNYJE

Dėl: **KOMISIJOS SPRENDIMAS (2015.3.20)**

Generalinis sekretoriatas maloniai Jūsų prašo perduoti Užsienio reikalų ministrui prie šio rašto pridedamą sprendimą.

Generalinės sekretorės vardu,

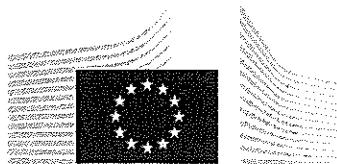
p/M

Valérie DREZET-HUMEZ

Priedai : **C(2015) 1731 final**

LT

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2015 03 20
C(2015) 1731 final

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2015 03 20

**kuriuo patvirtinama Lietuvos nacionalinė programa dėl paramos iš Prieglobsčio,
migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 m. laikotarpiu**

(TEKSTAS AUTENTIŠKAS TIK LIETUVIŲ KALBA)

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2015 03 20

**kuriuo patvirtinama Lietuvos nacionalinė programa dėl paramos iš Prieglobsčio,
migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 m. laikotarpiu**

(TEKSTAS AUTENTIŠKAS TIK LIETUVIŲ KALBA)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutarį dėl Europos Sajungos veikimo,

atsižvelgdama į 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 514/2014, kuriuo nustatomos Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo ir policijos bendradarbiavimo, nusikalstamumo prevencijos, kovos su juo ir krizių valdymo finansinės paramos priemonės bendrosios nuostatos¹, ypač į jo 14 straipsnio 7 dalį,

kadangi:

- (1) 2014 m. rugsėjo 22 d. Lietuva per Komisijos elektroninio keitimosi duomenimis sistemą (SFC2014) pateikė siūlomą nacionalinę programą dėl paramos iš Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014–2020 m. laikotarpiu;
- (2) Reglamento (ES) Nr. 514/2014 13 straipsnyje nurodytas dialogas politikos klausimais su Lietuva įvyko 2013 m. rugsėjo 26 d. Jo rezultatai surašyti suderintame 2013 m. gruodžio 18 d. protokole;
- (3) siūlomą nacionalinę programą Lietuva parengė bendradarbiaudama su partneriais, nurodytais Reglamento (ES) Nr. 514/2014 12 straipsnyje;
- (4) nacionalinėje programoje yra visi Reglamento (ES) Nr. 514/2014 14 straipsnio 2 dalyje nurodyti elementai;
- (5) pagal Reglamento (ES) Nr. 514/2014 14 straipsnio 6 dalį Komisija pateikė pastabų 2014 m. lapkričio 19 d., gruodžio 15 d. ir 2015 m. sausio 29 d. Lietuva pateiké Komisijai visą būtiną papildomą informaciją 2015 m. vasario 5 d. ir atitinkamai iš dalies pakeitė nacionalinę programą. Iš dalies pakeista programa pateikta Komisijai 2015 m. vasario 11 d.;
- (6) šis sprendimas yra finansavimo sprendimas, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012² 84 straipsnyje, ir teisinis įsipareigojimas pagal to reglamento 85 straipsnį;
- (7) turėtų būti nurodyta didžiausia Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo įnašo į Lietuvos nacionalinę programą suma,

¹ OL L 150, 2014 5 20, p. 112.

² 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sajungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisykių (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Šiuo sprendimu patvirtinama Lietuvos nacionalinė programa dėl paramos iš Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014 m. sausio 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu (jos galutinė 2015 m. vasario 11 d. redakcija).

2 straipsnis

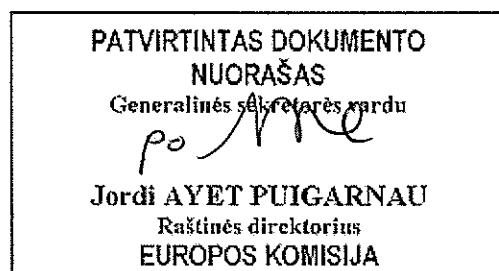
Nustatoma, kad didžiausias Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo įnašas į Lietuvos nacionalinę programą yra 9 632 277 EUR; jis finansuotas pagal Sajungos bendrojo biudžeto 18 03 01 eilutę.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Lietuvos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2015 03 20

Komisijos vardu
Dimitris AVRAMOPOULOS
Komisijos narys

NATIONAL PROGRAMME AMIF

IDENTIFICATION OF THE DESIGNATED AUTHORITIES

Competent authorities responsible for the management and control systems

Authority	Name of the authority	Head of the authority	Address	E-mail address	Date of designation	Activities delegated
Responsible authority	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Viceministras	A. Vivulskio g.11, 03610 Vilnius, Lietuva	post@socmin.lt	17-Dec-2014	
Audit authority	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vidaus auditu skyrius	Skyriaus vedėjas	A. Vivulskio g.11, 03610 Vilnius, Lietuva	post@socmin.lt		
Delegated authority	Europos socialinio fondo agentūra	Direktorius	Gynėjų g. 16, 01109 Vilnius, Lietuva	info@esf.lt		<ul style="list-style-type: none"> -dalyvauti rengiant teisės aktus savo kompetencijos ribose; -vertinti paraškas; -vykdyti projektų priežiūrą; -atlikti projektų patikras vietose; -tikrinti mokėjimų prašymus; -rengti paraškas dėl iššūkio pervedimo projektų vykdytojams; -tirti pažeidimus; -vykdyti rodiklių stebėseną projekto lygmeniu; -teikti informaciją ataskaitoms parengti; -kitos funkcijos.

Management and control system

Remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės (LRV) nutarimu Nr. 149, buvo sukurta PMIF valdymo ir kontrolės (VK) sistema. Pagrindines funkcijas VK sistemoje atlieka paskirtos institucijos, kurių uždaviniai yra atskirti.

Atsakinga institucija (AI) yra atsakinga už sėkmingą PMIF nacionalinės programos įgyvendinimą, stebėseną, valdymą ir ryšius su Europos Komisija (EK).

Igaliotoji institucija yra atsakinga už tinkamą lėšų panaudojimą.

Audito institucija vertina, ar AI atitinka nustatytus paskyrimo kriterijus, pateikia nuomonę audito ataskaitoje skiriančiąjai institucijai, vykdo VK sistemos ir finansų auditus bei pasirinktinai atlieka projektų ir techninės pagalbos patikrinimus.

Stebėsenos komitetas atlieka PMIF nacionalinės programos įgyvendinimo priežiūrą (Žr. 6.2 p.).

CCI	2014LT65AMNP001
Title	National Programme of the Asylum, Migration and Integration Fund 2014-2020 of the Republic of Lithuania
Version	1.4
First Year	2014
Last Year	2020
Eligible From	01-Jan-2014
EC Decision Number	
EC Decision Date	

1. EXECUTIVE SUMMARY

Lietuvos PMIF 2014–2020 m. nacionalinė programa (NP) yra parengta remiantis Europos Sajungos (ES) ir nacionaliniais teisės aktais, ypatingai atsižvelgiant į tikslus, numatytaus Lietuvos migracijos politikos gairėse (LMP Gairės), ir laikantis partnerystės principo. NP finansavimo prioritetai buvo nustatyti padedant darbo grupei, kuri buvo sudaryta politikos dialogui su Europos Komisija pasirengti. Pagrindiniai Lietuvos NP tikslai yra šie: (KT1) stiprinti priėmimo ir prieglobsčio sistemą; (KT2) remti trečiųjų šalių piliečių (TŠP) integracijos procesus; ir (KT3) stiprinti teisingas ir veiksminges grąžinimo procedūras.

KT1 – Bendroji Europos prieglobsčio sistema (BEPS). Lietuvos prieglobsčio sistema ir šią sritį reglamentuojantys nacionaliniai teisės aktai yra iš esmės reglamentuojami bendrosios ES teisės, atitinka ES nustatytus standartus ir yra integruoti į BEPS. Tačiau būtina ir toliau tobulinti bei plėtoti prieglobsčio suteikimo procedūras, gerinti priėmimo ir gyvenimo sąlygas prieglobsčio prašytojams (PP). Siekiant pašalinti trūkumus ir spragas šioje srityje, PMIF lėšos bus naudojamos atskiroms PP apklausų patalpoms įrengti, pagerinti PP apgyvendinimo infrastruktūrą ir teikti jiems paslaugas. Siekiant tobulinti tarptautinės apsaugos suteikimo procedūras, bus stiprinami institucijų, vykdančių funkcijas prieglobsčio srityje, administraciniai gebėjimai ir kompetencija; bus atliekama PP priėmimo sąlygų stebėsena, bus stiprinamas TŠP saugumas Užsieniečių registracijos centre (URC). Naudojant PMIF finansavimą bus pasiekti šie pagrindiniai KT1 rezultatai:

- Pagerinti ir padidinti PP apgyvendinimo pajėgumai URC
- Patobulintos prieglobsčio procedūros URC ir pasienio kontrolės punktuose
- Padidintos PP žinios apie savo teises ir pareigas, pagerinta TŠP, ypač pažeidžiamų grupių, adaptacija, sustiprinta PP startinė pozicija jų integracijos procese

KT2 – INTEGRACIJA. Skirtingai nei TŠP prieglobsčio suteikimo atveju, teisėtai Lietuvoje gyvenančių TŠP integracijos politikos valdymas nėra pakankamai reglamentuotas. PMIF lėšos bus skirtos trūkumams TŠP integracijos srityje pašalinti. Siekiant pagerinti TŠP integracijos politiką ir įgyvendinti integracijos priemones, bus parengta TŠP integracijos strategija ir vykdoma TŠP integracijos procesų stebėsena. Paslaugų teikimas TŠP bus sutelktas integracijos centruose. Siekiant užtikrinti stipresnį integracijos priemonių poveikį, bus keliamas šioje srityje dirbančių specialistų kompetencija, stiprinamas bendradarbiavimas tarp kompetentingų institucijų, organizacijų ir skatinama visuomenės tolerancija. Naudojant PMIF finansavimą bus pasiekti šie pagrindiniai KT2 rezultatai:

- Pagerinta TŠP integracijos politika ir jų integracijos procesai
- Padidintos TŠP žinios, pagerinti TŠP kalbos įgūdžiai ir kitos kompetencijos bei gebėjimas pasirūpinti savo socialine ir ekonomine padėtimi
- Pagerinti santykiai tarp TŠP ir vietas bendruomenės

KT3 – GRĀŽINIMAS. Lietuva yra pirmoji šalis atvykstant į Šengeno erdvę, todėl TŠP ji yra labiau tranzitinė šalis nei galutinis atvykimo tikslas. Neteisėtai Lietuvoje esantys TŠP po sulaikymo yra patalpinami URC, kur gyvenimo sąlygos néra pakankamai geros, kaip ir valstybės finansavimas visoje TŠP grāžinimo srityje. Todėl labai svarbu šią sritį tobulinti. Siekiant pašalinti trūkumus šioje srityje, PMIF lėšos bus skiriamos gyvenamosioms patalpoms pagerinti, teikti paslaugas grāžinamiems asmenims ir užtikrinti grāžinimo priemones. Grāžinimo procedūrų kokybei gerinti bus stiprinami šias funkcijas vykdančių institucijų administraciniai gebėjimai bei remiamas tarpinstituciniis bendradarbiavimas. Naudojant PMIF finansavimą bus pasiekti šie pagrindiniai KT3 rezultatai:

- Pagerintos grāžinamų asmenų apgyvendinimo sąlygos URC
- Padidintos grāžinamų asmenų žinios apie savo teises ir pareigas
- Užtikrintas tinkamas TŠP grāžinimas

PMIF finansavimas, skiriamas konkretiems tikslams procentais:

KT1 – 30 proc.; KT2 – 34 proc.; KT3 – 20 proc.

2. BASELINE SITUATION IN THE MEMBER STATE

Summary of the current state of play as of December 2013 in the Member State for the fields relevant to the Fund

KT1 – BEPS. Lietuva yra viena pirmųjų šalių narių, kuri pradėjo taikyti taip vadinamą „vieningo prieglobsčio prašymo“ nagrinėjimo principą. Istatymas dėl Užsieniečių teisinės padėties yra pagrindinis nacionalinis teisės aktas, reglamentuojantis TŠP migracijos srautų valdymo klausimus: TŠP atvykimą ir išvykimą, buvimą ir gyvenimą šalyje, prieglobsčio suteikimą, integraciją, natūralizaciją bei skundų dėl užsieniečių teisinio statuso priimtų sprendimų nagrinėjimo procedūrą.

Remiantis Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (MD) duomenimis, per 2008–2013 metų laikotarpį buvo gauti 3 000 TŠP piliečių prašymai dėl prieglobsčio suteikimo. Pirmajį 2014 m. pusmetį buvo gauti 206 prašymai suteikti prieglobstį Lietuvoje iš 26 šalių piliečių ir asmenų be pilietybės (šis skaičius apima tiek pirmą kartą pateikiamus, tiek ir pakartotinius prašymus), t. y. 14 proc. daugiau nei per pirmajį 2013 m. pusmetį. TŠP gali teikti prašymus dėl prieglobsčio suteikimo Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (VSAT) padaliniams, miesto (rajono) teritorinėse policijos įstaigose arba URC. 2013 metais buvo pateikta 112 (40 proc.) naujų prašymų VSAT padaliniuose, 97 prašymai (35 proc.) URC ir 68 (25 proc.) prašymai miesto (rajono) teritorinėse policijos įstaigose. Lietuvoje 2013 m. buvo priimta 380 sprendimų dėl prieglobsčio suteikimo, iš kurių 138 buvo teigiami. 2013 metais URC Pabradėje buvo apgyvendinti 387 PP. Dėl maždaug 90 PP buvo priimti teismo sprendimai dėl

jų sulaikymo ir judėjimo laisvės apribojimo, kitiems skirtos alternatyvios priemonės – apgyvendinimas neapribojant judėjimo laisvės.

Įgyvendinant Europos pabėgėlių fondo (EPF) metines 2008–2013 m. programas (MP), PP buvo suteikta: lietuvių kalbos mokymai, IT kursai, teisinė pagalba, vertėjų, socialinių darbuotojų, psichologų paslaugos ir kt. Paslaugas teikė nevyriausybinė organizacija (NVO) Pabradės dienos centre ir URC PP skirtose patalpose, kurios buvo atnaujintos.

Nei Lietuvos pasienio punktuose, nei URC, kur didžioji dalis PP dažniausiai ir apgyvendinami (iš viso URC yra 96 priėmimo vietas), nėra tinkamai įrengtų PP laikino apgyvendinimo ir priėmimo sąlygų, ypač pažeidžiamiems asmenims su specialiais poreikiiais. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (VRM) 2011–2013 m. skyrė lėšas VSAT, numatytas: PP skirtam URC pastatui remontuoti/eksploatuoti – 132 740 EUR; maitinimui – 134 390 EUR; sveikatos priežiūros paslaugoms – 5 600 EUR; ir išmokoms – 18 160 EUR.

Valstybės sienos perėjimo punktuose ir teritorinėse policijos įstaigose nėra tinkamų sąlygų skubioms prieglobsčio prašymų nagrinėjimo procedūroms taikyti, o ypač URC, kur nėra atskirų patalpų, specialiai pritaikytų PP apklausoms atliskti, ir kur didžioji dalis apklausų dokumentuoamos rankiniu būdu. Akivaizdu, jog tai neigiamai įtakoja procedūrų kokybę ir spartą. Taip pat trūksta informacijos, retų kalbų vertėjų bei teisininkų. VRM skyrė lėšas MD 2011–2013 metų laikotarpiu numatytomis paslaugoms PP teikti: vertimams – 93 000 EUR; teisinėms paslaugoms – 162 000 EUR.

Policijos departamentas prie VRM (PD) 2011–2013 m. skyrė lėšas: PP maitinimui – 4 350 EUR; transporto paslaugoms – 6 960 EUR.

Siekiant įgyvendinti naujos kartos ES prieglobsčio *acquis reikalavimus* ir atsižvelgiant į tai, kad specialistų, dirbančių prieglobsčio srityje, mokymas nėra numatytas strateginiuose valstybės dokumentuose, būtina finansuoti šios srities specialistų mokymus, o taip pat ir skatinti keistis gerosios praktikos patirtimi.

LRV patvirtino *Ekstremaliųjų situacijų valdymo planą*, kuris numato materialinių ir žmogiškųjų išteklių sutelkimo ir valdymo tvarką gresiant ar susidarius valstybės lygio ekstremaliajai situacijai ir kuriame įvardintos už masinį TŠP antplūdži atsakingos institucijos ir konkrečioms institucijoms priskiriamos funkcijos.

Pagrindiniai Lietuvos priėmimo ir prieglobsčio sistemos trūkumai:

- Nepakankamos PP laikino apgyvendinimo ir priėmimo sąlygos tiek pasienio punktuose, tiek ir URC, ypač atsižvelgiant į pažeidžiamų asmenų poreikius
- Nepakankama PP apklausų kokybė URC
- Nepakankamas pagrindinių paslaugų teikimo PP finansavimas (trūksta informacijos, retų kalbų vertėjų, teisininkų ir kt.)
- Nepakankami specialistų, dirbančių prieglobsčio srityje, gebėjimai

KT2 – INTEGRACIJA. Pagal ES mastu atlikto Migrantų integracijos politikos indekso tyrimo duomenis, Lietuva 2011 metais buvo 27 vietoje tarp 31 šalies pagal septynias migrantų

integracijos sritis (darbo rinkos mobilumas, šeimų susijungimas, švietimas, dalyvavimas politikoje, ilgalaikis gyvenimas šalyje, pilietybė, nediskriminavimo politika). Palyginus su ES (ir kitomis) šalimis, TŠP integracijos politika Lietuvoje nėra pakankamai veiksminga.

Nepaisant nedidelio TŠP skaičiaus Lietuvoje, gyventojų tarpe vyrauja labiau neigiamas nei teigiamas požiūris į imigraciją. Palyginus 2010–2013 metais atliktos visuomenės apklausos duomenis paaiškėjo, kad pritarimas daugeliui teiginių susijusių su imigracijos teikiama nauda valstybei ir visuomenei sumažėjo, o nepritarimas padidėjo. Visuomenės požiūris yra viena didžiausių kliūčių TŠP integracijai.

Užsieniečių Registro duomenimis, 2013 metų pradžioje Lietuvoje gyveno 33,3 tūkst. TŠP, kurie sudarė 1,1 proc. visų šalies gyventojų. ES šalių ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių piliečių, gyvenančių Lietuvoje, buvo 3,3 tūkst., o kitų šalių piliečių skaičius siekė 30 tūkst., iš kurių beveik du trečdaliai buvo Rusijos, Baltarusijos ir Ukrainos piliečiai.

TŠP integracija Lietuvoje iš esmės yra vykdoma naudojant EPF ir Europos fondo trečiųjų šalių piliečių integracijai (EIF) lėšas. Igyvendinant EPF 2008–2013 m. MP, TŠP gavo socialinę ir materialinę paramą; teisines, psichologines paslaugas; konsultacijas būsto, pragyvenimo ir integracijos į darbo rinką klausimais; verslo pradėjimo ir vadybos, asmeninių įgūdžių tobulinimo ir kvalifikacijos kėlimo kursus; buvo organizuojami renginiai su vietas bendruomenėmis ir kt. Pagal EPF 2008–2013 m. MP 5,7 tūkst. TŠP buvo suteiktos integracijos paslaugos.

Igyvendinant EIF 2007–2013 m. MP, kai kurios veiklos buvo skirtos tiesiogiai TŠP, o kitos buvo nukreiptos visuomenės ir institucijų bei organizacijų, susijusių su TŠP integracija, gebėjimams stiprinti. Pvz., EIF MP skirta remti projektus, skatinančius teisėtai gyvenančius Lietuvoje TŠP lankytį lietuvių kalbos kursus, kuriuose jie taip pat sužino apie Lietuvos istoriją, kultūrą, gyvenimo, mokymosi ir darbo sąlygas. EIF MP taip pat remia projektus, skirtus studijoms ir tyrimams TŠP integracijos klausimais, įvertinančius integracijos politikos pažangą, o taip pat ir projektus, skatinančius bendradarbiavimą ir ryšius tarp kompetentingų institucijų bei organizacijų, didinančius specialistų tarpkultūrinę kompetenciją bei visuomenės toleranciją. Pagal EIF 2007–2013 m. MP 4,4 tūkst. TŠP buvo suteiktos integracijos paslaugos.

Pabėgelių priėmimo centras (PPC) yra biudžetinė institucija, skirta laikinai apgyvendinti pabėgelius, teikti jems socialines paslaugas, organizuoti ir vykdyti socialinę prieglobstį gavusių TŠP integraciją bei laikinai apgyvendinti nelydimus nepilnamečius prašymų suteikti prieglobstį Lietuvoje nagrinėjimo laikotarpiu. Vidutiniškai pirminis integracijos laikotarpis PPC trunka 8–18 mėnesių. Pasibaigus buvimo PPC laikui, valstybės parama integracijai tėiasi ir yra teikiama savivaldybėse iki 12 mėnesių. Pagal įsakymą dėl prieglobstį gavusių TŠP integracijos, TŠP gauna tik 1-os kategorijos lietuvių kalbos (190 val.) ir Lietuvos visuomenės pažinimo kursus. Bendras TŠP, dalyvavusių 1-os kategorijos lietuvių kalbos kursuose, skaičius buvo: 2013 m. – 25 TŠP savivaldybėse ir 59 TŠP PPC, pirmajame 2014 m. pusmetyje – 36 TŠP savivaldybėse ir 38 TŠP PPC. Bendras TŠP, dalyvavusių Lietuvos visuomenės pažinimo kursuose PPC, skaičius: 2013 m. – 43 TŠP, pirmajame 2014 m. pusmetyje – 21 TŠP. Taikomas integracijos priemonės savivaldybėse apima: įsikūrimo pašalpą, mokesčių už vaikų darželį, išmokas pagrindinėms reikmėms, vaikams iki trejų metų ir kt. SADM 2011–2013 m. PPC ir integracijos priemonėms savivaldybėse skyrė 368 000 EUR.

Kol kas nėra jokio strateginio dokumento, numatančio TŠP integracijos politikos mastą, todėl PMIF finansavimas bus skiriamas TŠP integracijos strategijai parengti. Atsižvelgiant į nedidelę šalies teritoriją ir TŠP koncentraciją tam tikrose vietovėse, būtų tikslinga teikti paslaugas TŠP integracijos centruose, kurie nuolat veikia atitinkamose vietovėse. Kita svarbi problema, trukdanti TŠP sėkmingai integruioti Lietuvoje, yra neigiamas visuomenės požiūris į juos. Administracinių gebėjimų spręsti TŠP integracijos ir bendradarbiavimo klausimus yra nepakankami, todėl turi būti tobulinami.

Pagrindiniai TŠP integracijos politikos Lietuvoje trūkumai:

- Nesaformuluota TŠP integracijos politika ir neparengtas strateginis dokumentas (nėra TŠP integracijos strategijos)
- Trūksta konstruktyvaus dialogo tarp politiką įtakojančią suinteresuotųjų grupių formuojant TŠP integracijos politiką
- Nepakankamas paslaugų teisėtai Lietuvoje gyvenantiems TŠP teikimas
- Neigiamas visuomenės požiūris į imigraciją
- Nepakankama specialistų, dirbančių TŠP integracijos ir teisėtos migracijos srityje, kompetencija

KT3 – GRAŽINIMAS. Dėl savo geografinės padėties ir ekonominės situacijos didžiajai daliai nelegalių migrantų Lietuva yra tik tranzito šalis, o ne galutinis atvykimo tikslas – ji yra pirmoji šalis atvykstant į Šengeno erdvę bei norint patekti į kitas Šengeno erdvės šalis. TŠP, pažeidę įstatymus dėl atvykimo į Lietuvą, buvimo, gyvenimo ir darbo Lietuvoje, tranzito ir išvykimo iš valstybės teritorijos, turi būti grąžinami į užsienio šalis pagal tarptautines sutartis, pasirašytas Lietuvos ar ES vardu dėl asmenų grąžinimo (readmisijos). Pažeidę įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties nuostatas TŠP gali būti įtraukti į sąrašą ir jiems gali būti uždrausta atvykti į Lietuvą ar kurią nors kitą Šengeno erdvės šalį.

Šiuo metu nėra oficialių duomenų apie nelegalių migrantų skaičių šalyje. Duomenys renkami tik apie asmenis, pažeidusius teisėtas atvykimo į šalį, buvimo ar gyvenimo joje sąlygas. 2013 m. 2 000 TŠP pažeidė šias taisykles. Tai sudaro 5 proc. visų Lietuvoje gyvenančių užsieniečių. Pagal įstatymą neteisėtai atvykę migrantai privalo savo noru išvykti iš šalies per nustatyta laikotarpį; priešingu atveju jie bus išsiunčiami iš šalies. 2013 m. buvo priimta 1,5 tūkst. sprendimų dėl TŠP grąžinimo, o 279 asmenys buvo išsiuisti. 2013 m. savanoriškai buvo grąžinti 43 TŠP, 2014 m. – 66 TŠP.

Vykdomas 2008–2013 metų Europos grąžinimo fondo (GF) MP, parama teikiama atsakingosioms institucijoms asmens tapatybės nustatymo procedūrų metu, t. y. teisinėms ir vertimo paslaugoms bei reikiamais įrangai įsigytų. URC pastatas, kuriame laikomi TŠP iki jų grąžinimo iš Lietuvos, buvo iš dalies suremontuotas. Buvo vykdomas priverstinio TŠP išsiuntimo organizavimas (palyda, transportavimas, TŠP maitinimas, apgyvendinimas ir asmeniniais daiktai grąžinimo operacijos metu); taip pat vykdytas savanoriško grįžimo į kilmės šalis ir TŠP reintegracijos skatinimas bei organizavimas. Buvo stiprinami ir kompetentingų institucijų administracinių gebėjimų.

Lietuva pritaria, kad savanoriškas grįžimas yra humaniškesnis ir efektyvesnis būdas sugrąžinti nelegaliai į šalį atvykusius TŠP, bet atsižvelgiant į salyginai mažą savanoriškai grąžinamu

asmenų skaičių, savanoriško grąžinimo sistema ir ilgalaikė savanoriško grąžinimo strategija valstybės lygiu nėra sukurta. Tokios nuostatos buvo laikomasi įgyvendinant GF programas 2008–2013 m. Siekiant su PMIF pagalba užtikrinti grąžinimo politikos tēstinumą, Lietuva planuoja testi savanoriško grįžimo pagalbos priemonių įgyvendinimo finansavimą.

Nors pirmenybė teikiama savanoriškam grįžimui, būna atvejų, kai išsiuntimas iš šalies yra būtinas siekiant užkirsti kelią tolimesnei neteisėtai migracijai. Sulaikyti neteisėtai Lietuvoje esantys TŠP yra apgyvendinami URC, kur jie yra atskiriami nuo PP ir jiems taikomas griežtesnis režimas. Būtina gerinti gyvenimo sąlygas URC, nes tik tada bus sumažinti TŠP patiriamai nepatogumai dėl nepakankamų apgyvendinimo sąlygų ir bus užtikrintas jų saugumas. VRM 2011–2013 metais skyrė lėšas VSAT: URC pastato grąžinamiems asmenims remontui ir priežiūrai – 132 300 EUR; TŠP maitinimui – 118 280 EUR; sveikatos priežiūros paslaugoms – 6 600 EUR; vertimo paslaugoms – 32 030 EUR; teisinėms paslaugoms – 1 270 EUR (tik 2011); TŠP grąžinimo/išsiuntimo operacijoms – 2 780 EUR; palydai – 960 EUR (2012–2013).

Visos paslaugos (išsiuntimo operacijos, vertimo paslaugos, palyda ir kt.), kurias grąžinamiems TŠP suteikia PD, yra finansuojamos iš GF, o kitoms susijusioms išlaidoms (darbuotojų atlyginimams, patalpų priežiūrai, įrangai, tarnybiniams automobiliams ir kt.) finansuoti PD 2011–2013 m. skyrė 95 000 EUR.

Grąžinimo procedūroms gerinti būtina stiprinti ir tobulinti šias funkcijas vykdančių institucijų administracinius gebėjimus ir kompetenciją.

Pagrindiniai trūkumai TŠP grąžinimo srityje:

- Nepakankamas paslaugų TŠP teikimas (trūksta informacijos, retų kalbų vertėjų, teisininkų ir kt.)
- Nepakankamas TŠP savanoriškas grįžimas
- Nepakankama specialistų, dirbančių TŠP grąžinimo srityje, kompetencija

3. PROGRAMME OBJECTIVES

Specific objective	1 - Asylum
--------------------	------------

Trūkumai, nustatyti BEPS srityje aprašant pradinę padėtį, yra nurodyti ir nacionaliniuose strateginiuose bei planavimo dokumentuose. LMP Gairėse numatyti pagrindiniai migracijos politikos tikslai prieglobsčio srityje: įgyvendinti BEPS priemones, gerinti prieglobsčio procedūras ir PP priėmimo bei apgyvendinimo sąlygas, stiprinti administracinius institucijų gebėjimus ir kt.

Dabartinės LRV programa numato tobulinti BEPS, pagrįstą teisingomis prieglobsčio nuostatomis bégantiems nuo persekiojimo asmenims, gerinti prieglobsčio procedūras ir PP priėmimo bei apgyvendinimo sąlygas URC.

VRM yra pagrindinė institucija formuojant migracijos politiką, todėl VRM 2014–2016 m. strateginiame veiklos plane numato VSAT uždavinį – užtikrinti, kad Lietuvoje taikomos prieglobsčio procedūros atitiktų BEPS reikalavimus. Valstybės sienos apsaugos sistemos 2014–2020 plėtotės programoje yra numatyta, kad prašymų dėl prieglobsčio suteikimo priėmimo procedūros pasienyje turi būti tobulinamos įsigyjant Eurodac įrangą.

VRM 2014–2016 m. strateginiame veiklos plane MD numatytas uždavinas – derinti prieglobsčio Lietuvos Respublikoje procedūrą su ES reikalavimais, kylančiais iš BEPS teisinio režimo.

Nacionalinis biudžetas 2014–2016 m. numato skirti 260 000 EUR PP priimti, apgyvendinti ir išlaikyti URC, sveikatos priežiūrai ir išmokoms; 87 000 EUR – vertimams ir 129 000 EUR – teisinėms paslaugoms.

Siekiant sumažinti trūkumus ir sustiprinti visus BEPS aspektus, kaip nurodyta PMIF steigimo reglamento 3 straipsnyje, Lietuva numato įgyvendinti nacionalinius tikslus panaudodama PMIF finansavimą pagal žemiau išvardintus veiksmus.

National objective	1 - Reception/asylum
--------------------	----------------------

Pagrindiniai veiksmai nacionaliniam tikslui Nr. 1.1 pasiekti

1.1.1. PP apgyvendinimo sąlygų gerinimas. Dauguma PP yra apgyvendinami URC, kur gyvenimo sąlygos, ypač pažeidžiamiems asmenims, néra pakankamai geros, todėl būtina gerinti priėmimo sąlygas ir jas toliau tobulinti pagal nustatytus ES reikalavimus.

Finansavimo prioritetai

- Esamo URC pastato, skirto PP, remontas
- Naujo pastato URC statyba

Tikslai

- Pagerinti ir padidinti apgyvendinimo pajégumai

1.1.2. Sąlygų apklausoms atliki ir prieglobsčio procedūroms vykdyti sukurimas.
Kadangi URC nėra patalpų prieglobsčio procedūroms atliki, svarbu sukurti tinkamas sąlygas, būtinas PP apklausoms ir kitoms susijusioms procedūroms atliki.

Finansavimo prioritetai

- Naujo pastato URC statyba, įsigyjant visą įrangą, reikalingą prieglobsčio procedūroms vykdyti

Tikslai:

- Pagerinta prieglobsčio procedūrų kokybė ir greitis

1.1.3. Eurodac sistemos įsigijimas ir priežiūra. Siekiant užtikrinti tinkamą prieglobsčio procedūrų vykdymą, išorės sienų kontrolės punktuose ir Policijos departamento migracijos skyriuose reikalinga Eurodac įranga, skirta PP prašymų priėmimo procedūroms atliki, o nacionalinės Eurodac sistemos prieigos punkto programinė ir techninė įranga turi būti atnaujinta.

Finansavimo prioritetai

- Eurodac įrangos įsigijimas ir nacionalinės Eurodac sistemos atnaujinimas

Tikslai

- Pagerintos prieglobsčio suteikimo procedūros

1.1.4. Paslaugų teikimas PP. Valstybės teikiamų paslaugų PP (apgyvendinimo, maitinimo, saugumo užtikrinimo, teisinių, vertimo ir kt.) prašymų suteikti prieglobstį nagrinėjimo laikotarpiu nepakanka užtikrinti tinkamą PP gyvenimo bei prieglobsčio suteikimo procedūrų kokybę, todėl PP turi būti suteikiamos papildomos paslaugos (teisinės, vertimo, transporto, socialinės, psichologinės, medicininės ir kt.).

Finansavimo prioritetai

- Paslaugų teikimas PP

Tikslai

- Pagerintos priėmimo ir gyvenimo sąlygos

1.1.5. Specialistų, dirbančių prieglobsčio srityje, gebėjimų stiprinimas. Mokymai (užsienio kalbų kursai, darbas daugiakultūrinėje aplinkoje, prieglobsčio teikimo procedūrų mokymai ir kt.) skirti specialistams, dirbantiems prieglobsčio srityje (įskaitant pasienio apsaugos pareigūnus ir teisėjus), ir keitimasis gerosios praktikos patirtimi, taip pat naudojantis Europos prieglobsčio paramos biuro (EPPB) parengtomis priemonėmis.

Finansavimo prioritetai

- Specialistų mokymai

Tikslai

- Geriau apmokyto personalo dėka pagerinta priėmimo kokybė

National objective	2 - Evaluation
---------------------------	----------------

Pagrindiniai veiksmai nacionaliniam tikslui Nr. 1.2 pasiekti

1.2.1. Sistemos apie kilmės šalis ir statistinių duomenų apie prieglobstį rinkimo tobulinimas. Siekiant užtikrinti objektyvų prieglobsčio prašymų vertinimą ir pagrįsti sprendimą oficialia, patikima ir naujausia informacija apie PP kilmės šalį, tokios informacijos rinkimas, apdorojimas ir prieiga institucijoms, vykdančioms PP apklausas ir priimančioms sprendimus dėl prieglobsčio suteikimo ar nesuteikimo, turi būti užtikrinta. Tam, kad nacionalinės prieglobsčio sistemos analizė būtų atliekama tinkamai ir laiku, būtina tobulinti statistinių duomenų rinkimo ir analizės sistemas įgyvendinant įsipareigojimus ES, ypač dėl Išankstinio įspėjimo ir pasirengimo sistemos (IIPS).

Finansavimo prioritetai

- Sistemos apie PP kilmės šalis išlaikymas, tvarkymas ir pažymų rengimas
- Duomenų rinkimo sistemos tobulinimas pagal EUROSTAT ir EPPB parengtus parametrus šiuo klausimu, įtraukiant ir IIPS patirtį

Tikslai

- Pagerinti gebėjimai rinkti bei platinti informaciją apie PP kilmės šalis
- Pagerinti gebėjimai rinkti ir skleisti duomenis bei statistinę informaciją apie prieglobsčio procedūras

1.2.2. Priėmimo sąlygų stebėsenai. Siekiant gauti daugiau ir nuolat atnaujinamos informacijos apie galimus trūkumus ir pri(si)taikymą prie galimai esamų ar būsimų suvaržymų/apribojimų, būtina parengti nuolatinę stebėsenos ir kontrolės sistemą nacionalinėms PP priėmimo sąlygomis stebėti pasienio kontrolės punktuose ir URC, atsižvelgiant į nustatytus standartus ir pajegumus.

Finansavimo prioritetai

- Nacionalinių priėmimo sąlygų stebėsenos sistemos sukūrimas

Tikslai

- Pagerintos priėmimo sąlygos, prieglobsčio procedūros

National objective

3 - Resettlement

Remiantis LMP Gairėmis, siekiant vykdyti (arba ne) perkėlimo į ES veiklas reikaltingas politinio lygmens sprendimas. Lietuvos Respublikos Seimas turi patvirtinti Lietuvos oficialią poziciją dėl dalyvavimo perkėlimo į ES programose. Šiuo metu atliekamas tyrimas dėl perkėlimo ES viduje ir perkėlimo į ES iš trečiųjų šalių poveikio vertinimo, todėl politinės diskusijos pristabdytos. Kol kas Lietuva taip pat neturi teisinio mechanizmo tokioms veikloms įgyvendinti. Kadangi dalyvavimas perkėlimo į ES programose ir toliau remiasi valstybių narių pasirinkimu ir yra paremtas savanoriškumo principu, Lietuva laikosi nuomonės, kad šiuo metu nėra pasirengusi dalyvauti perkėlimo į ES veiklose, kaip išorės solidarumo priemonėje.

Specific objective

2 - Integration/legal migration

Trūkumai, nustatyti TŠP integracijos srityje aprašant pradinę padėtį, yra nurodyti ir nacionaliniuose strateginiuose bei planavimo dokumentuose. LMP Gairėse nustatyta, jog būtina sukurti sąlygas TŠP integracijai ir sudaryti galimybes dalyvauti integracijos programose. Be to, planuojama, kad TŠP integracijos koncepcija bus aiškiai išdėstyta Lietuvos teisės aktuose, bus skatinama visuomenės tolerancija Lietuvoje gyvenančių TŠP atžvilgiu, bus vykdoma nuolatinė imigracijos ir TŠP integracijos procesų stebėsena ir kt. Užsieniečių integracijos politikos įgyvendinimo veiksmų planas 2015–2017 m. nustato priemones, skirtas skatinti TŠP integraciją į Lietuvos visuomenės gyvenimą ir visuomenės toleranciją TŠP atžvilgiu, taip pat stiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą TŠP integracijos srityje, vykdyti integracijos procesų stebėseną. Už Užsieniečių integracijos politikos įgyvendinimo veiksmų plano ir jo įgyvendinimo priemonių vykdymo koordinavimą atsakinga SADM.

SADM yra atsakinga už TŠP integracijos politikos formavimą. Vienas iš strateginių SADM tikslų yra užtikrinti socialiai pažeidžiamų gyventojų socialinę integraciją. Lietuvos valstybės parama prieglobstį gavusių TŠP integracijos srityje apima: valstybinės kalbos mokymą, švietimą, socialinę apsaugą, sveikatos priežiūrą, socialinę paramą, vaikų darželio mokesčių ir kt. Valstybės paramą ir priemones, skirtas tiesiogiai prieglobstį gavusių TŠP integracijai, įgyvendina PPC Rukloje, vėliau – Lietuvos savivaldybės. Siekiant užtikrinti ir patenkinti asmenų, gavusių prieglobstį, poreikius bei teikti labiau kompleksines paslaugas, PPC veiklų pobūdis turi būti išplėstas. Per 2014–2016 m. valstybės biudžetas numato skirti PPC 455 000 EUR TŠP integracijai.

Siekiant sumažinti trūkumus ir paskatinti TŠP integracijos veiksmingumą, kaip numatyta PMIF steigimo reglamento 3 straipsnyje, Lietuva numato įgyvendinti nacionalinius tikslus panaudodama PMIF lėšas pagal žemiau nurodytus veiksmus.

National objective

1 - Legal migration

Lietuva nenumato įgyvendinti nacionalinio tiksloto „Teisėta migracija“.

Pagrindiniai veiksmai siekiant jgyvendinti nacionalinj tikslą Nr. 2.1.

2.1.1. Lietuvos nacionalinės užsieniečių integracijos strategijos parengimas. Lietuvoje nėra strateginio dokumento, numatantčio TŠP integracijos politikos tikslus, todėl PMIF lėšos bus skiriamos tokiai integracijos strategijai parengti.

Finansavimo prioritetai

- Parengti nacionalinę užsieniečių integracijos strategiją

Tikslai

- Patobulinta integracijos politika ir TŠP integracijos procesai

2.1.2. Paslaugų TŠP teikimas. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuva yra nedidelė šalis, ir į TŠP koncentraciją tam tikrose vietovėse, planuojama finansuoti integracijos centrus, teikiančius paslaugas (informavimo, socialines, psichologines, teisines, švietimo ir kt.). Ypatingas dėmesys bus skiriamas lietuvių kalbos mokymui ir ribotiemis pasirengimo veiksmams, kuriais palengvinamos TŠP galimybės įsilieti į darbo rinką. Siekiant užtikrinti kompleksinį ir išplėstą svarbių paslaugų teikimą, kai kurios PPC veiklos prieglobstį gavusiems TŠP (pvz., konsultavimas, profesinės lietuvių kalbos kursai, teisinė, psichologinė pagalba, asmeninių kompetencijų kėlimo užsiėmimai ir kt.) bus remiamos PMIF lėšomis.

Finansavimo prioritetai

- Paslaugų teikimas TŠP
- Paslaugų prieglobstį gavusiems TŠP teikimas PPC

Tikslai

- Pagerintos TŠP integracijos sąlygos

2.1.3. Tolerancijos skatinimas. Viena didžiausių problemų, trukdančių TŠP sėkmingai integrutotis Lietuvoje, yra neigiamas gyventojų požiūris į juos. Todėl svarbu rengti žiniasklaidos kampanijas, bendrus renginius ir veiklas su TŠP bei vietas bendruomenė, tokiu būdu skatinant toleranciją ir abipusį supratimą.

Finansavimo prioritetai

- Veiklų organizavimas skatinant toleranciją TŠP atžvilgiu

Tikslai

- Pagerinti santykiai tarp TŠP ir vietas bendruomenės

2.1.4. Integracijos politikos stebėsena. Siekiant užtikrinti sėkmingą integracijos priemonių įgyvendinimą ir valdymą, turi būti vykdoma jų įgyvendinimo stebėsena.

Finansavimo prioritetai

- Studijų ir tyrimų vykdymas

Tikslai

- Pagerinta integracijos politika ir integracijos priemonės

2.1.5. Migracijos ir integracijos informacinė platforma. Siekiant užtikrinti, kad TŠP, institucijoms ir visuomenei skirta informacija būtų gaunama iš vieno šaltinio, bus kuriama bendradarbiavimo, koordinavimo ir ryšių sistema – migracijos ir integracijos informacinė platforma (interneto svetainė), kurioje bus viešai prieinama visa aktuali informacija apie BEPS, TŠP integraciją ir grąžinimą, susiję straipsniai, PMIF klausimai ir kt.

Finansavimo prioritetai

- Informacinės platformos sukūrimas ir priežiūra (interneto svetainė)

Tikslai

- Pagerintas bendradarbiavimas tarp įvairių suinteresuotų dalyvių TŠP prieglobsčio, integracijos ir grąžinimo srityse

National objective	3 - Capacity
--------------------	--------------

Pagrindiniai veiksmai siekiant įgyvendinti nacionalinį tikslą Nr. 2.2.

2.2.1. Praktinis bendradarbiavimas ir gebėjimų stiprinimo priemonės. Siekiant padidinti integracijos priemonių veiksmingumą, būtina taikyti įvairias priemones specialistų, dirbančių TŠP integracijos ir teisėtos migracijos srityje, kompetencijai didinti ir kvalifikacijai kelti.

Finansavimo prioritetai

- Specialistų mokymai ir gerosios patirties mainai

Tikslai

- Pagerinta specialistų kompetencija ir gebėjimai

Specific objective	3 - Return
--------------------	------------

Trūkumai, nustatyti TŠP grąžinimo srityje aprašant pradinę padėtį, yra nurodyti ir nacionaliniuose strateginiuose bei planavimo dokumentuose. Vienas iš Lietuvos migracijos politikos tikslų yra gerinti migracijos procesų valdymą siekiant užtikrinti pusiausvyrą tarp Lietuvos tarptautinių įsipareigojimų žmogaus teisių ir laisvių srityje vykdymo bei nacionalinio saugumo ir viešosios tvarkos apsaugos, užkertant kelią neteisėtai migracijai. Svarbiausios kryptys tobulinant Lietuvos migracijos politikos procesus neteisėtos migracijos srityje yra veiksmingas neteisėtai šalyje esančių TŠP grąžinimo ir readmisijos politikos įgyvendinimas, griežtai laikantis pagrindinių žmogaus teisių, savanoriško grįžimo skatinimas.

Dabartinės LRV programe pabrėžiama bendros išorės sienos kontrolės politikos svarba siekiant sustiprinti kovą su nelegalia prekyba žmonėmis, suaktyvinti nelegalios migracijos prevenciją ir kontrolę, gerinti apgyvendinimo ir priėmimo sąlygas grąžinamiems asmenims URC.

VRM yra pagrindinė institucija, koordinuojanti TŠP grąžinimo procedūras, todėl VRM 2014–2016 m. strateginiame veiklos plane vienas prioritetinių uždavinių yra veiksmingesnė nelegalios migracijos kontrolė. Bus dedamos pastangos siekiant užtikrinti greitesnį ir veiksmingesnį nelegaliai atvykusių ir esančių šalyje TŠP identifikavimą, užtikrinti jų grąžinimą ir išsiuntimą iš šalies, užtikrinti laikiną apgyvendinimą, išlaikymą ir priežiūrą. Iš nacionalinio biudžeto 2014–2016 m. laikotarpiui numatyta skirti 349 000 EUR TŠP apgyvendinimui, išlaikymui, sveikatos priežiūrai, vertimo ir teisinėms paslaugoms, ir grąžinimo priemonėms URC. PD 2014–2016 m. planuoja skirti 104 000 EUR išsiuntimo iš šalies išlaidoms padengti (darbuotojų atlyginimams, patalpų priežiūrai, įrangai, tarnybiniams automobiliams ir kt.).

Trūkumams šalinti ir teisingoms bei efektyvioms grąžinimo strategijoms stiprinti Lietuvoje, kurios prisideda prie kovos su neteisėta imigracija, pabrėžiant grąžinimo procedūrų nuoseklumą ir tėstinumą, kaip numatyta PMIF steigimo reglamento 3 straipsnio nuostatomis, Lietuva įgyvendins nacionalinius tikslus panaudodama PMIF lėšas žemiau nurodytiems veiksmams finansuoti.

National objective	1 - Accompanying measures
--------------------	---------------------------

Pagrindiniai veiksmai siekiant įgyvendinti nacionalinį tikslą Nr. 3.1.

3.1.1. Grąžinamų TŠP apgyvendinimo sąlygų gerinimas. Neteisėtai Lietuvoje esantys asmenys po sulaikymo yra apgyvendinami URC, kur jie yra atskiriami nuo PP ir jiems yra taikomas griežtesnis režimas. Taip, kaip ir PP atveju, gyvenimo sąlygos URC grąžinamiems TŠP yra nepakankamos.

Finansavimo prioritetai

- URC esančio pastato, skirto grąžinamiems TŠP, remontas

Tikslai

- Pagerintos grąžinamų TŠP gyvenimo sąlygos

3.1.2. Paslaugų teikimas grąžinamiems TŠP. Saugiam TŠP grąžinimui užtikrinti svarbu sudaryti jiems galimybes gauti paslaugas (maitinimo, teisines, vertimo, sveikatos priežiūros, psichologines ir kt.), skiriant ypatingą dėmesį numatytyų grąžinti pažeidžiamų asmenų poreikiams.

Finansavimo prioritetai

- Paslaugų teikimas grąžinamiems TŠP

Tikslai

- Pagerintos grąžinamų TŠP gyvenimo sąlygos

3.1.3. Grąžinamų TŠP saugumo užtikrinimas. Nors URC priklauso VSAT ir atsakingi pareigūnai budi 24/7, TŠP ir NVO pabrėžia saugumo trūkumą. Todėl svarbu išanalizuoti padėtį, pateikti rekomendacijas ir jų įgyvendinimo praktikoje būdus, išskaitant įrangą, reikalingą TŠP saugumui URC užtikrinti, URC personalo mokymus ir bendras diskusijas.

Finansavimo prioritetai

- Tyrimų vykdymas, reikiamas įrangos įsigijimas, URC personalo mokymai

Tikslai

- Padidintas grąžinamų TŠP saugumas URC

3.1.4. Išsiuntimo operacijų stebėsena. Siekiant užtikrinti, kad nustatyti standartai ir procedūros būtų veiksmingai taikomi Lietuvoje vykdant neteisėtai esančių šalyje TŠP grąžinimą, laikantis pagrindinių teisių bei svarbiausių Bendrijos teisės principų, o taip pat ir tarptautinės teisės bei žmogaus teisių normų, TŠP išsiuntimo iš šalies operacijų stebėsena yra labai svarbi.

Finansavimo prioritetai

- Išsiuntimo operacijų vykdymo stebėsena

Tikslai

- Pagerintos grąžinimo procedūros ir užtikrintas TŠP išsiuntimo atitinkamų standartų taikymas

3.1.5. Specialistų, dirbančių TŠP grąžinimo srityje, gebėjimų stiprinimas. Būtina organizuoti kompetentingų institucijų bei organizacijų, dalyvaujančių TŠP grąžinimo srityje, specialistų mokymus (užsienio kalbų kursus, darbas daugiakultūrinėje aplinkoje, ES standartai TŠP grąžinimo procedūroms ir kt.), siekiant gerinti su grąžinimu susijusiu procedūrų kokybę.

Finansavimo prioritetai

- Specialistų mokymai

Tikslai

- Apmokyto personalo dėka geriau atliekamos su grąžinimu susijusios procedūros

National objective	2 - Return measures
---------------------------	---------------------

Pagrindiniai veiksmai siekiant įgyvendinti nacionalinį tikslą Nr. 3.2

3.2.1. Savanoriškas grįžimas. Šiam nacionaliniams tikslui pasiekti pirmenybė turi būti teikiama savanoriškam grįžimui, o ne priverstiniam išsiuntimui iš šalies, taikant savanoriško grįžimo priemones (informavimą, konsultavimą, kelionės bilietų pirkimą, grynujų pinigų išmokas, tranzito ir sutikimo pagalbą ir kt.), skiriant ypatingą dėmesį pažeidžiamų asmenų reikmėms.

Finansavimo prioritetai

- Savanoriško TŠP grįžimo priemonių vykdymas

Tikslai

- Padidintas savanoriško grįžimo atvejų taikymas

3.2.2. Reintegracija kilmės šalyje. Siekiant užkirsti kelią pasikartojančiai neteisėtai migracijai, pagalba reintegracijai (konsultacijos ir informacija apie galimybes kilmės šalyje, mokymai ir kt.) yra naudinga TŠP, kurie savo noru grįžta į kilmės šalis, padedant jiems įsikurti jų kilmės šalyje.

Finansavimo prioritetai

- Reintegracijos priemonių taikymas TŠP

Tikslai

- Užtikrinta TŠP reintegracija kilmės šalyse

3.2.3. Priverstinis grąžinimas. Išsiuntimas iš šalies dažnai būna reikalingas siekiant užkirsti kelią neteisėtai migracijai, todėl reikia taikyti priverstinio išsiuntimo iš šalies priemones (medicinos, dokumentų tvarkymo, būtiniausių gyvenimo priemonių įsigijimas, konsultacijos, kelionės bilietų pirkimas, palydos organizavimas ir kitokia su grąžinimu susijusi veikla), skiriant ypatingą dėmesį pažeidžiamų asmenų poreikiams.

Finansavimo prioritetai

- Priverstinio TŠP grąžinimo priemonių taikymas

Tikslai

- Užtikrintas TŠP priverstinio grąžinimo organizavimas

National objective	3 - Cooperation
---------------------------	-----------------

Pagrindiniai veiksmai siekiant įgyvendinti nacionalinį tikslą Nr. 3.3.

3.3.1. Praktinis bendradarbiavimas ir gebėjimų stiprinimo priemonės. Siekiant užtikrinti bendrosios praktikos TŠP grąžinimo srityje formavimą ir nustatyti tarptautinių standartų vykdant TŠP grąžinimo operacijas laikymąsi, specialistų dirbančių grąžinimo srityje bendradarbiavimas (keičiantis informacija, geraja praktika, dalyvaujant regioninėse konferencijose ir kt.) su atitinkamomis kitų ES šalių institucijomis yra būtinus.

Finansavimo prioritetai

- Specialistų mokymai ir gerosios patirties mainai

Tikslai

- Geriau vykdomos grąžinimo procedūros

Specific objective	4 - Solidarity
---------------------------	----------------

Remiantis LMP Gairėmis, turi būti priimami politinio lygio sprendimai dėl tarptautinės apsaugos prašytojų ir/ar asmenų, kuriems suteikta tarptautinė apsauga, perkėlimo (arba ne). Lietuvos Respublikos Seimas turi patvirtinti Lietuvos oficialią poziciją dėl dalyvavimo perkėlimo ES veiklose. Šiuo metu atliekamas tyrimas dėl perkėlimo ES viduje ir perkėlimo į ES iš trečiųjų šalių poveikio vertinimo, todėl politinės diskusijos pristabdytos. Kol kas Lietuva taip pat neturi teisinio mechanizmo tokiomis veiklomis įgyvendinti. Kadangi dalyvavimas perkėlimo veiklose ir toliau remiasi valstybių narių pasirinkimu ir paremtas savanoriškumo principu, Lietuva laikosi nuomonės, kad šiuo metu nėra pasirengusi dalyvauti perkėlimo veiklose, kaip solidarumo tarp valstybių narių priemonėje.

National objective	1 - Relocation
---------------------------	----------------

INDICATIVE TIMETABLE

Specific Objective	NO/SA	Main action	Name of action	Start of planning phase	Start of implementation phase	Start of closing phase
SO1 - Asylum	NO1 - Reception/asylum	1	PP apgyvendinimo sąlygų gerinimas	2016	2016	2022
SO1 - Asylum	NO1 - Reception/asylum	2	Sąlygų apklausoms atliskti ir prieglobstio procedūroms vykdyti sukurimas	2016	2016	2022
SO1 - Asylum	NO1 - Reception/asylum	3	Paslaugų teikimas PP	2015	2015	2023
SO1 - Asylum	NO2 - Evaluation	1	Sistemos apie kilmės šalis ir statistinių duomenų apie prieglobstį rinkimo tobulinimas	2016	2016	2023
SO1 - Asylum	NO2 - Evaluation	2	Priėmimo sąlygų stebėsena	2016	2016	2022
SO2 - Integration/legal migration	NO2 - Integration	1	Lietuvos nacionalinės užsieniečių integracijos strategijos parengimas	2015	2016	2017
SO2 - Integration/legal migration	NO2 - Integration	2	Paslaugų TŠP teikimas	2015	2015	2023
SO2 - Integration/legal migration	NO2 - Integration	3	Integracijos politikos stebėsena	2016	2017	2018
SO2 - Integration/legal migration	NO3 - Capacity	1	Praktinės bendradarbiavimas ir gebėjimų stiprinimo priemonės	2016	2017	2022
SO3 - Return	NO1 - Accompanying measures	1	Grąžinamų TŠP apgyvendinimo sąlygų gerinimas	2016	2016	2022
SO3 - Return	NO1 - Accompanying measures	2	Paslaugų teikimas grąžinamiems TŠP	2015	2015	2023
SO3 - Return	NO1 - Accompanying measures	3	Specialistų, dirbančių TŠP grąžinimo srityje, gebėjimų stiprinimas	2016	2017	2022
SO3 - Return	NO2 - Return measures	1	Savanoriškas grįžimas	2015	2015	2023
SO3 - Return	NO2 - Return measures	2	Reintegracija kilmės salyje	2015	2015	2023
SO3 - Return	NO2 - Return measures	3	Priverstinis grąžinimas	2015	2015	2023
SO3 - Return	NO3 - Cooperation	1	Praktinis bendradarbiavimas ir gebėjimų stiprinimo priemonės	2016	2017	2022

4. SPECIAL CASES

4.1 Resettlement

Justification of the number of persons to be resettled

Pledging plan

Vulnerable groups and Common Union resettlement priorities (Lump Sum 10 000€ per person resettled)	2014-2015	2016-2017	2018-2020

4.2 Transfer of beneficiaries of international protection

	2014-2015	2016-2017	2018-2020
Number of persons	0		

5. COMMON INDICATORS AND PROGRAMME SPECIFIC INDICATORS

Specific objective	1 - Asylum			
Indicator	Unit of measure	Baseline value	Target value	Source of data
C1 - Number of target group persons provided with assistance through projects in the field of reception and asylum systems supported under this Fund	Number	0.00	800.00	Projektų ataskaitos
C2.1 - Capacity (i.e. number of places) of new reception accommodation infrastructure set up in line with the minimum requirements for reception conditions set out in the EU acquis and of existing reception accommodation infrastructure improved in line with the same requirements as a result of the projects supported under this Fund	Number	0.00	108.00	Projektų ataskaitos
C2.2 - The percentage in the total reception accommodation capacity	%	0.00	100.00	Projektų ataskaitos
C3.1 - Number of persons trained in asylum-related topics with the assistance of the Fund	Number	0.00	190.00	Projektų ataskaitos
C3.2 - That number as a percentage of the total number of staff trained in those topics	%	0.00	40.00	Projektų ataskaitos
C4 - Number of country of origin information products and fact-finding missions conducted with the assistance of the Fund	Number	0.00	100.00	Projektų ataskaitos
C5 - Number of projects supported under this Fund to develop, monitor and evaluate asylum policies in Member States	Number	0.00	1.00	Projektų ataskaitos
C6 - Number of persons resettled with support of this Fund	Number	0.00	0.00	Institucija, atsakinga už asmenų perkėlimą į Europos Sąjungą

Specific objective	2 - Integration/legal migration			
Indicator	Unit of measure	Baseline value	Target value	Source of data
C1 - Number of target group persons who participated in pre-departure measures supported under this Fund	Number	0.00	0.00	Projektų ataskaitos
C2 - Number of target group persons assisted by this Fund through integration measures in the framework of national, local and regional strategies	Number	0.00	1,200.00	Projektų ataskaitos
C3 - Number of local, regional and national policy frameworks/measures/tools in place for the integration of third country nationals and involving civil society, migrant communities as well as all other relevant stakeholders, as a result of the measures supported under this	Number	0.00	3.00	Projektų ataskaitos

Specific objective	2 - Integration/legal migration			
Indicator	Unit of measure	Baseline value	Target value	Source of data
Fund				
C4 - Number of cooperation projects with other Member States on integration of third-country nationals supported under this Fund	Number	0.00	2.00	Projektų ataskaitos
C5 - Number of projects supported under this Fund to develop, monitor and evaluate integration policies in Member States	Number	0.00	1.00	Projektų ataskaitos

Specific objective	3 - Return			
Indicator	Unit of measure	Baseline value	Target value	Source of data
C1 - Number of persons trained on return-related topics with the assistance of the Fund	Number	0.00	100.00	Projektų ataskaitos
C2 - Number of returnees who received pre or post return reintegration assistance co-financed by the Fund	Number	0.00	120.00	Projektų ataskaitos
C3 - Number of returnees whose return was co-financed by the Fund, persons who returned voluntarily	Number	0.00	250.00	Projektų ataskaitos
C4 - Number of returnees whose return was co-financed by the Fund, persons who were removed	Number	0.00	1,300.00	Projektų ataskaitos
C5 - Number of monitored removal operations co-financed by the Fund	Number	0.00	80.00	Projektų ataskaitos
C6 - Number of projects supported under the Fund to develop, monitor and evaluate return policies in Member States	Number	0.00	0.00	Projektų ataskaitos

Specific objective	4 - Solidarity			
Indicator	Unit of measure	Baseline value	Target value	Source of data
C1 - Number of applicants and beneficiaries of international protection transferred from one Member State to another with support of this Fund	Number	0.00	0.00	Institucija, atsakinga už perkėlimą
C2 - Number of cooperation projects with other Member States on enhancing solidarity and responsibility sharing between the Member States supported under this Fund	Number	0.00	0.00	Projektų ataskaitos

6. FRAMEWORK FOR PREPARATION AND IMPLEMENTATION OF THE PROGRAMME BY THE MEMBER STATE

6.1 Partnership involvement in the preparation of the programme

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM), siekdama tinkamai pasiruošti 2014–2020 m. laikotarpiu administruoti PMIF 2014–2020 m. nacionalinę programą (NP), sudarė PMIF NP rengimo darbo grupę. Dirbant kartu su kompetentingais partneriais yra lengviau apibendrinti esamą padėtį, nustatyti spragas, poreikius, pagrindinius prioritetus.

Darbo grupės sudėtis, kurią sudaro įvairių valstybės institucijų, NVO, tarptautinių organizacijų atstovai, patvirtinta Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu. Darbo grupė atsakinga už pasirengimą politiniam dialogui su Europos Komisija bei už nacionalinių tikslų ir veiksmų, kurie būtų finansuojami PMIF NP lėšomis, identifikavimą.

Darbo grupė pateikė siūlymus SADM dėl PMIF nacionalinių tikslų ir veiksmų. Apibendrinus gautą informaciją, PMIF remtinų veiksmų gana daug. SADM sudarė suvestinę, apibendrinančią iš darbo grupės visą gautą informaciją, kuri buvo panaudota ruošiantis politiniam dialogui su Europos Komisija dėl nustatytų Lietuvai siūlomų finansuoti PMIF lėšomis prioritetų.

6.2 Monitoring Committee

Stebėsenos komitetas vaidina svarbų vaidmenį Lietuvos PMIF valdymo ir kontrolės sistemoje: teikia rekomendacijas atsakingai institucijai dėl projekto finansavimo, vertina išorinio vertinimo ataskaitas, įgyvendinimo ir galutines ataskaitas, o taip pat ir mokėjimų prašymus Europos Komisijai bei PMIF NP pakeitimus prieš pateikiant juos Europos Komisijai, ir kt. Visos Stebėsenos komiteto funkcijos ir atsakomybės yra aprašytose Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinančių PMIF NP, taisyklėse, kurios yra patvirtintos Socialinės apsaugos ministro įsakymu, jo darbo reglamente, kurį savo pirmajame posėdyje patvirtina Stebėsenos komiteto nariai, ir kituose teisės aktuose. Stebėsenos komitetas gauna visą reikiamą informaciją rekomendacijoms atsakingai institucijai suformuluoti, laikantis teisės aktuose, nurodytuose šiame skyriuje, nustatytų procedūrų. Stebėsenos komitetą sudaro atstovai iš kompetentingų valdžios institucijų, NVO ir kt. Kiekviena institucija/organizacija deleguoja po 2 narius į Stebėsenos komitetą: vieną tikrąjį narij, vieną pakaitinį.

6.3 Common monitoring and evaluation framework

Bendroji PMIF NP stebėsenos ir vertinimo sistema yra nustatyta teisės aktais.

Duomenų ir rodiklių stebėsenos bei rinkimo tvarka yra nustatyti teisės aktuose, t. y. paraiškoje, projekto sutartyje, taip pat ir mokėjimų prašymuose, kuriuos pildo projekto vykdytojas ir teikia įgaliotajai institucijai (JI). JI atlieka tiesioginę projektų įgyvendinimo stebėseną (tikrina dokumentaciją, vykdo patikras vietose ir kt.). Rodiklių ir lėšų panaudojimo stebėsena vykdoma fiksujant duomenis kompiuterinėje sistemoje (naudojant excell, taip pat buhalterinės apskaitos programas). Atsakinga institucija yra atsakinga už NP duomenų ir rodiklių agregavimą PMIF NP lygmeniu. Stebėsenos komitetas (SK) yra įtraukiamas į NP stebėseną įgyvendinimo metu. Susitikimai su JI ir SK posėdžiai (prireikus kviečiant išorės ekspertus) organizuojami projektų ir NP įgyvendinimo stebėsenos klausimais, dėl sprendimų

priėmimo PMIF NP keitimo atveju ir dėl NP kokybės tobulinimo NP įgyvendinimo laikotarpiu. NP įgyvendinimo vertinimą atliks nepriklausomi vertintojai, kurių pateiktas vertinimo ataskaitas analizuos SK ir kurios bus skelbiamos atsakingos institucijos interneto svetainėje (jei jose nebus informacijos, susijusios su asmens duomenų apsauga ar kitais saugumo reikalavimais).

6.4 Partnership involvement in the implementation, monitoring and evaluation of the national programme

Vienas iš sėkmingo PMIF NP įgyvendinimo aspektų yra atvira partnerystė visuose PMIF NP įgyvendinimo etapuose. Pagrindinis siekiamas tikslas yra sėkmingi ilgalaikiai ryšiai su partneriais (valdžios institucijomis, NVO ir kt.), projektų vykdytojais bei tikslinės grupės atstovais, savanoriškas bendradarbiavimas ir apsikeitimas geraja patirtimi.

Partnerystės principo užtikrinimas yra vienas esminių Lietuvos PMIF administravimo principų. Partnerystės principas pradėtas integruoti į visus PMIF įgyvendinimo etapus. Dėl partnerystės principo taikymo PMIF NP rengimo etape žr. 6.1 dalį.

PMIF NP įgyvendinimo ir priežiūros etapuose partnerystės principas užtikrinamas per SK veiklą (žr. 6.2 dalį).

Siekiant užtikrinti informacijos gavimą iš vieno šaltinio tiek TŠP, tiek PMIF veikloje dalyvaujančioms institucijoms bei visuomenei, bus sukurta Migracijos ir integracijos informacinė platforma (interneto svetainė), kuri apims ir skatins partnerystę bei padės lengviau užmegzti veiksmingą dialogą tarp kompetentingų valstybinių ir mokslo institucijų, NVO ir kitų suinteresuotų dalyvių, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvauja įvairose migracijos srityse (BEPS, TŠP integracijos, grąžinimo).

6.5 Information and Publicity

Metodai ir mechanizmai, kurie turėtų būti naudojami viešinant PMIF NP, yra skirti informuoti potencialius pareiškėjus apie PMIF NP teikiamas galimybes, taip pat ir apie ES bendradarbiavimo su Lietuva vaidmenį teikiant paramą ir tokios paramos rezultatus.

Atsakinga institucija savo interneto svetainėje užtikrins, kad būtų prieinama informacija apie PMIF NP, užtikrins PMIF NP įgyvendinimo skaidrumą ir paskelbs PMIF NP remiamų veiksmų sąrašą.

Informavimas ir viešinimas įgyvendinami dviem lygiais. Atsakinga institucija yra atsakinga už informavimo ir viešinimo priemones programos lygmeniu: tvirtina metinius komunikacijų planus, teikia informaciją apie PMIF NP įgyvendinimą institucijoms, Stebėsenos komitetui, pareiškėjams, projekto vykdytojams, visuomenei ir kt. Igaliotoji institucija ir projekto vykdytojai yra atsakingi už informavimo ir viešinimo priemones projekto lygmeniu. Igaliotoji institucija organizuoja ir įgyvendina veiklas, susijusias su pareiškėjų, projektų vykdytojų, visuomenės informavimu ir viešinimu. Projekto vykdytojai taip pat vykdys informavimo ir viešinimo veiklas naudodami plakatus, kitą informacinę medžiagą, publikacijas, straipsnius spaudai ir kt. Visos informavimo ir viešinimo priemonės turi būti pažymėtos ES emblema ir su nuoroda į ES finansavimą bei kitus privalomus ženklus.

6.6 Coordination and complementarity with other instruments

Pagrindinis instrumentas, numatytas užtikrinti PMIF suderinamumą su kitais finansiniais instrumentais, yra Stebėsenos komitetas, kurio užduotis yra dalyvauti vykdant PMIF NP stebėseną. Suderinamumas su kitais ES instrumentais bus vykdomas per bendradarbiavimą su atitinkamomis institucijomis, atsakingomis už Europos socialinio fondo (ESF), Europos regioninės plėtros fondo ir Vidaus saugumo fondo (VSF) įgyvendinimą. Planuojama į PMIF Stebėsenos komitetą nario ar stebėtojų teisėmis įtraukti taip pat ir atstovus iš institucijų, atsakingų už ESF ir VSF įgyvendinimą bei kompetentingus partnerius, įgyvendinančius veiklas atitinkamose srityse pagal numatytaus finansinius mechanizmus.

Dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės užtikrinimas 2014–2020 m. laikotarpiu bus integruotas į atitinkamas PMIF planavimo ir įgyvendinimo sistemos dalis.

Pažymėtina, kad taip pat numatoma stebeti PMIF papildomumą su atitinkamomis nacionalinėmis strateginėmis programomis, kurios yra finansuojamos iš nacionalinio biudžeto.

Rengiant PMIF NP, buvo atsižvelgiant į ankstesnių laikotarpių EPF, EIF ir GF įgyvendinimo pasiekimus Lietuvoje, svarbiausias pamokas ir gerą praktiką. Kadangi bus įgyvendinami TŠP grąžinimo ir reintegracijos veiksmai, su trečiosiomis šalimis susijusios priemonės, remiamos PMIF, turėtų būti patvirtintos užtikrinant sąveiką ir suderinamumą su ES politika ir finansiniais instrumentais trečiosiose šalyse. Priemonėmis neturėtų būti siekiama remti veiksmus, kurie yra tiesiogiai orientuoti į vystymąsi, ir jie, kai tinkama, turėtų papildyti pagal išorės pagalbos priemones teikiamą finansinę paramą.

6.7 Beneficiaries

6.7.1 List of five main types of beneficiaries of the programme

Valstybinės/federalinės institucijos; NVO; tarptautinės viešosios įstaigos; Nacionalinis Raudonasis kryžius; švietimo/mokslo organizacijos.

6.7.2 Direct award (if applicable)

Atsakinga institucija tam tikrais atvejais skirs paramą tiesiogiai arba skelbs ribotus kvietimus teikti paraiškas, nes kai kurie PMIF remiami konkretūs tikslai gali būti įgyvendinti tik atitinkamos valstybės institucijos, kurioms tokias funkcijas vykdyti numato nacionaliniai teisés aktai ir jos toje srityje turi tam tikrą monopolį. Tokiu atveju nebus skelbiami vieši kvietimai teikti paraiškas. PMIF NP nurodyti finansuotini veiksmai atrinkti atsižvelgiant į nacionalinius strateginius planavimo dokumentus, t. y. projektų vykdytojų strateginius veiklos planus. Valstybinio planavimo atveju projektus įgyvendins:

- URC, VSAT, MD ir PD (KT1 BEPS)
- PPC (KT2 Integracija)
- VSAT, MD ir PD (KT3 Grąžinimas)

Su institucijomis atrinktų projektų įgyvendinimui bus pasirašytos projektų sutartys.

EN

EN

7. THE FINANCING PLAN OF THE PROGRAMME

Table 1: AMIF Financial plan

Specific objective / national objective / specific action	Total
SO1.NO1 Reception/asylum	2,650,530.00
SO1.NO2 Evaluation	231,372.00
SO1.NO3 Resettlement	
TOTAL SO1 Asylum	2,881,902.00
SO2.NO1 Legal migration	
SO2.NO2 Integration	3,136,850.00
SO2.NO3 Capacity	130,350.00
TOTAL SO2 Integration/legal migration	3,267,200.00
SO3.NO1 Accompanying measures	854,320.00
SO3.NO2 Return measures	1,023,050.00
SO3.NO3 Cooperation	76,030.00
TOTAL SO3 Return	1,953,400.00
SO4.NO1 Relocation	
TOTAL SO4 Solidarity	0.00
Technical assistance	1,529,775.00
TOTAL Special Cases	0.00
TOTAL	9,632,277.00

Table 2: Special case pledges

Special case pledges	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total
Resettlement total								0,00
Transfer total	0,00	0,00						0,00
TOTAL	0,00	0,00						0,00

Table 3: Total Annual EU commitments (€)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOTAL
Asylum and solidarity	445,385,14	445,381,00	479,641,00	445,381,00	548,162,00	479,641,00	582,422,00	3,426,013,14
Integration and return	806,817,86	806,814,00	868,876,00	806,814,00	993,002,00	868,876,00	1,055,064,00	6,206,263,86
TOTAL	1,252,203,00	1,252,195,00	1,348,517,86	1,252,195,00	1,541,164,00	1,348,517,86	1,637,486,00	9,632,277,80
	13,00%	13,00%	14,00%	13,00%	16,00%	14,00%	17,00%	100,00%

Justification for any deviation from the minimum shares set in the Specific Regulations

EN

29

Documents

Document title	Document type	Document date	Local reference	Commission reference	Files	Sent date	Sent By